

Aika: Keskiviikko 30.6.2021 klo 13.00-14.02

Paikka: Kunnantalo, valtuustosali

Läsnä: Parkkila Katri, 1. pj.

Huuskonen Sari, 1. vpj.

Kemppainen Timo, 2. vpj poissa

Kinnunen Mikko, j poissa

Pietilä Ulla, j paikalla

Pohlman Marko, j poissa

Saaranen Jarno, j poissa

Jyrki Halonen poissa

Eija Siniluoto paikalla

Tiina Nyman poissa

Johannes Mattila paikalla

Paavola Kaarlo, valtuuston pj. poissa

Kiviranta Oili, valtuuston 1. vpj. paikalla

Nyman Teuvo, valtuuston 2. vpj. paikalla

Silvast Marjut, kunnanjohtaja paikalla

Haikola Piia, pöytäkirjanpitäjä paikalla

Pöytäkirjantarkastajat: Sari Huuskonen ja Ulla Pietilä

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä: 2.7.2021

Sisällys

1. KUNNALLISVALITUS YLIVIESKAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSEEN 23.6.2021 §5
 2. RAHOITUSLIMIITTISOPIMUS
 3. LOMASIHTEERIN IRTISANOUTUMINEN
 4. KUNNANJOHTAJAN AJANKOHTAISET ASIAT
-

1. KUNNALLISVALITUS YLIVIESKAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSEEN 23.6.2021 § 5

KHALL § 170
30.6.2021

Reisjärven kunnanhallitus (17.5.2021 § 128) teki oikaisuvaatimuksen Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan varallaolopäätökseen 30.4.2021, jonka mukaan varallaolosta luovutaan alueella asteittain pelastuslaitoksen esityksen mukaisesti 1.6.2021 alkaen. Oikaisuvaatimuksen tavoitteena oli nykyisen varallaolojärjestelmän säilyttäminen ennallaan.

Ylivieskan kaupunginhallitus on 23.6.2021 § 5 käsitellyt kaikki asiaa koskevat oikaisuvaatimukset ja Jokilaaksojen pelastuslaitoksen niihin laatiman vastineen. Päätöksessään kaupunginhallitus on hyväksynyt pelastusjohtajan esityksen, että kaikki oikaisuvaatimukset hylätään perusteettomina kutakin oikaisuvaatimusta koskevassa vastineessa esitetyin perustein ja johtokunnan päätöksien täytäntöönpanoa ei keskeytetä.

Reisjärven kunnan oikaisuvaatimusta koskevassa Jokilaaksojen pelastuslaitoksen vastineessa todetaan, että oikaisuvaatimus on hylättävä perusteettomana ja päätösten täytäntöönpanemiseen ei ole perusteita.

Ylivieskan kaupunginhallituksen päätökseen voi hakea muutos kunnallisvalituksella. Kunnallisvalituksen saa tehdä

Kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä kunnallisvalituksen voi tehdä sopimukseen osallinen kunta. sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Liite 1 Kunnallisvalitus Ylivieskan kaupunginhallituksen päätökseen 23.6.2021

Liite 2 Ylivieskan kaupunginhallituksen päätös 23.6.2021 § 5 ja sen liitteet

- Reisjärven kunnan oikaisuvaatimus
- Vastine Reisjärven kunnan oikaisuvaatimukseen

Liite 3 Reisjärven kunnanhallituksen päätös 22.2.2021 § 44

Lausunto Jokilaaksojen pelastuslaitokselle toimintavalmius 2021 -uudistuksesta

Valmistelija: Kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää tehdä liitteenä olevan kunnallisvalituksen Ylivieskan kaupunginhallituksen päätökseen 23.6.2021 § 5, joka liittyy Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan toimintavalmius- ja varallaolojärjestelyjä käsitteleviin päätöksiin 30.4.2021 § 7 ja § 8.

Päätös: Hyväksyttiin.

2. RAHOITUSLIMIITTISOPIMUS

KHALL § 171
30.6.2021

Reisjärven kunta on mukana Kuntien Tiera Oy:n verkkokaupan puitesopimuksessa, jonka mukaisesti Tiera on tehnyt hankintapäätöksen kunnille tarjottavasta ICT-laitteiden verkkokaupasta eli Tiera Verkkokauppa -palvelusta vuonna 2019. Palvelun toteuttaa Atea Finland Oy.

Reisjärven kouluille on hankittu tietokoneita ja hankinnat on toteutettu leasing-sopimuksina omaksi hankinnan sijaan. Hankintoja varten on kunnan ja Atea Finance Oy:n välisessä puitesopimuksessa 50 000 euron limiitti. Sopimus kattaa kaikki mahdolliset Atean välittämät tuoteryhmät. Limiittisopimuksen määrää voidaan muuttaa tarpeen mukaan kesken sopimuskauden. Rahoituskulua maksetaan vain käytetyn limiitin osalta.

Kunnan mahdollisia tulevia hankintoja varten limiitin määrä on asetettava sellaiselle tasolle, että se kattaa hankintoja myös tuleville 2-3 vuodelle.

Kunnan hallintosäännön § 77 mukaan rahoitukseen liittyvistä asioista päättää kunnanhallitus.

Valmistelija: Kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää Reisjärven kunnan ja Atea Finance Oy:n välisen rahoituslimiittisopimuksen enimmäismääräksi 100 000 euroa.

Päätös: Hyväksyttiin.

3. LOMASIHTEERIN IRTISANOUTUMINEN

KHALL § 172
30.6.2021

XX XXX on jättänyt 28.6.2021 päivätyn irtisanoutumisen lomasihteerin virasta siten, että virkasuhde päättyy 31.8.2021.

XX XXX:n palvelussuhde on jatkunut yli 5 vuotta keskeytyksettä, joten irtisanomisaika on yksi kuukausi (KVTES VIII luku 5 § 2 mom.).

Hallintosäännön § 70 mukaan kunnanhallitus päättää alaisensa vakinaisen henkilökunnan eron myöntämisestä.

Liite 4 Irtisanoutuminen

Valmistelija: Kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus myöntää eron XX XXX:lle Reisjärven kunnan lomasihteerin virasta. Palvelussuhteen viimeinen päivä on 31.8.2021.

Päätös: Hyväksyttiin.

4. KUNNANJOHTAJAN AJANKOHTAISET ASIAT

KHALL § 173

30.6.2021

Kunnanjohtaja Marjut Silvast kertoi ajankohtaisista asioista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä Kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät</p> <p>173</p> <hr/> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pykälät</p> <p>170-172</p> <hr/> <p>HL 48 §:n/ muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>
----------------------------	---

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax</p> <p>Reisjärven kunnanhallitus Reisjärventie 8 85900 REISJÄRVI sähköposti: reisjarvi@reisjarvi.fi</p> <p>Pykälät</p> <hr/> <p>Pöytäkirja oikaisuvaatimusohjeineen on julkaistu kunnan internetsivuilla 15.3.2021. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja toimittaminen	<p>Ks. jäljempänä</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen.</p> <hr/> <p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax</p> <p>Pohjois-Suomen hallinto-oikeus puh. 029 56 42800 (vaihe) sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi fax: 029 56 42841</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika Markkinaoikeus 14 päivää</p> <p>Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI puh. 029 56 43300 , fax 029 56 43314 , sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen	<p>Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin hallintolain 12 §:ssä/HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava *): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa (Tuomioistuinnmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireilläpainijana ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

*) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.



Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189
90101 Oulu

KUNNALLISVALITUS

Valituksenalainen päätös

Ylivieskan kaupunginhallituksen päätös 23.6.2021 § 5:
Oikaisuvaatimukset Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan päätöksistä
30.4.2021 §:t 7 ja 8
Liite nro 1, Reisjärven kunnan oikaisuvaatimus
Liite nro 8, Vastine Reisjärven kunnan oikaisuvaatimukseen

Päätökseen haettava muutos

1. Päätöksen kumoaminen
Reisjärven kunta vaatii päätöksen kumoamista Reisjärven kunnanhallituksen päätöksissä ilmenevin perustein
 - Khall 22.2.2021 § 44
Lausunto Jokilaaksojen pelastuslaitokselle toimintavalmius 2021 -uudistuksesta
 - Khall 17.5.2021 § 128
Valtuustoaloite – Oikaisuvaatimus Jokilaaksojen pelastuslaitoksen varallaolopäätökseen
2. Päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen
Reisjärven kunta vaatii täytäntöönpanon kieltämistä kuntalain nojalla
 - Kuntalaki (410/2015) § 143
Täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.
3. Varallaolojärjestelmän säilyttäminen ennallaan
4. Oikeudenkäyntikulut
Reisjärven kunta vaatii, että hallinto-oikeus määrää Ylivieskan kaupungin korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut.



Muutoksenhakuperusteet

Reisjärven kunnan (Khall 22.2.2021 § 44) Jokilaaksojen pelastuslaitokselle toimintavalmiutta koskevassa lausunnossa kunta edellytti toimintavalmiuden säilyttämistä ennallaan ja toteaa, ettei se hyväksy kumpaakaan esitettyä uutta toimintavalmiusmallia (A ja B).

Toimintavalmiussuunnitelman valmistelussa ei ole huomioitu sopimuspalokuntalaisten motivaation säilymistä, lähtövalmiuden nykytason turvaamista harvaanasutulla seudulla eikä kuntien tasapuolista kohtelua turvallisuuden näkökulmasta. Kuntien tasapuolinen kohtelu tässä yhteydessä tarkoittaa sen asukkaiden eli kuntalaisten tasapuolista kohtelua turvallisuuden näkökulmasta.

Reisjärven kunnan kannalta keskeisintä pelastustoimen toimintavalmiuden tarkastelussa on asiakasnäkökulma eli kuntalaisten nopea avunsaanti hätätilanteissa. Pelastuslaitoksen toimialueen laidalla sijaitsevan pienen, noin 2700 asukkaan, kunnan näkökulmasta on vahva realistinen epäily, että johtokunnan § 7 päätöksen seurauksena § 8 päätöksen mukaiset uudet virat sijoittuvat suuremmille paikkakunnille.

Perustuslain hengen ja perusoikeuksien mukaisesti kansalaisten tulee saada palvelut yhdenvertaisesti riippumatta asuinpaikasta. Yhdenvertaisuuslain § 5 velvoittaa: "Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi." Tämä tarkoittaa omaisuuden suojaamista, elinkeinovapautta ja asumisvapautta pelastuspalvelujen saamisessa asuin- ja toimipaikasta riippumatta. Perustuslain tarkoittamaan kuntalaisten suojan yhdenvertaisuuteen viittaa myös pelustuslain § 28. Lainkohdan mukaan pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia, ja pelastustoimen palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa.

Sekä pelastusvalmiuden että talouden näkökulmasta kuntien ja alueiden kohtelu suunnitellulla tavalla nähdään epätasa-arvoisena. Reisjärven kunta katsoo, että kunta jää esitettyssä uudistuksessa alueen parantuvan pelastusvalmiuden maksajaksi oman kunnan pelastusvalmiuden heikentyessä. Alueen palvelutasopäätös tulee perustua pelustuslain 28 §:n mukaisesti kuntalaisten suojaamiseen, mikä on pohjana pelustuslain 29 §:n tarkoittamalle alueen palvelutasopäätökselle.

Reisjärven kunta vaatii pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 § 7 ja § 8 päätöksen kumoamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sekä edellyttää varallaolojärjestelmän pysyttämistä ennallaan. Asianmukaisen korvauksen maksaminen henkilöstölle ei voi olla perusteena toiminnan keskittämiseksi.

REISJÄRVEN KUNNANHALLITUS

LIITTEET

Ylivieskan kaupunginhallituksen päätös 23.6.2021 § ja senliitteet

nro 1, Reisjärven kunnan oikaisuvaatimus

nro 8, Vastine Reisjärven kunnan oikaisuvaatimukseen

Reisjärven kunnanhallituksen päätös 22.2.2021 § 44

Lausunto Jokilaaksojen pelastuslaitokselle toimintavalmius 2021 -uudistuksesta

Ylivieskan kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus

§ 5

23.06.2021

Oikaisuvaatimukset Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan päätöksistä 30.4.2021 §:t 7 ja 8Kaupunginhallitus 23.06.2021 § 5
297/01.00.00/2021

Valmistelija pelastusjohtaja Jarmo Haapanen

Pelastuslaitoksen johtokunnan päätöksistä 30.4.2021 § 7 ja § 8 on tehty seuraavat oikaisuvaatimukset:

- Reisjärven kunnanhallitus vaatii pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 § 7 ja § 8 päätöksen kumoamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sekä edellyttää varallaolojärjestelmän pysyttämistä ennallaan.
- Pyhäjärven kaupunki on tehnyt oikaisuvaatimuksen pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 § 7 päätöksestä ja vaatii sen muuttamista siten, että se:
 - on voimassa olevan palvelutasopäätöksen mukainen toimintavalmiuden osalta;
 - se perustuu realistiseen henkilöstöressurssien saatavuuteen ja käyttöön;
 - ja
 - sisältää lain mahdollistaman kiireellisen pelastustoiminnan varallaolojärjestelmän osana toimintavalmiutta.

Lisäksi Pyhäjärven kaupunki vaatii keskeyttämään päätöksen 30.4.2021 § 7 täytäntöönpanon.

- Marko Pohlman vaatii johtokunnan 30.4.2021 § 7 ja § 8 päätösten kumoamista ja mikäli oikaisuvaatimus hylätään, hän vaatii johtokunnan päätösten toimeenpanon kieltämistä ennen kuin päätökset ovat saaneet lainvoiman.
- Oulaisten VPK ry:n hallitus vaatii pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 7. § ja 8. § päätöksiä kumoamista ja päätöksiä täytäntöönpanon keskeyttämistä.
- Marko Lindelä vaatii pelastuslaitoksen johtokunnan kokouksessa 30.4.2021 7. § ja 8. § tehtyjen päätöksiä kumoamista ja päätöksiä täytäntöönpanon keskeyttämistä.
- Mika Ilomäki vaatii pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 § 7 ja § 8 päätösten kumoamista.
- Matti Heikkinen vaatii pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 7. § ja 8. § päätöksiä kumoamista ja päätöksiä täytäntöönpanon keskeyttämistä.

Oikaisuvaatimukset ja niihin laaditut yksityiskohtaiset vastineet ovat liitteenä.

Pelastuslaitoksen johtokunnan ao. päätökset ovat oheismateriaalina. Virkojen muutokset lisäykset 2021 on luettavissa kokousedustajien sähköisessä kokousextrassa.

Johtokunnan päätöksen valmistelu ja sen perusteena olevat arviot kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvään varallaoloon kytkettyistä mahdollisista jälkikäteisistä taloudellisista riskeistä, on arvioitu niin merkittäviksi, ettei tätä riskiä voida ylläpitää. Mikäli eri oikeusasteissa näitä

tuomitaan jälkikäteisesti maksettavaksi, jakaantuvat kustannukset pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen mukaan koko alueen kuntien maksettavaksi maksuosuuksien suhteessa. Perusteet muutoksen tarpeelle ja uudelle toimintavalmiusjärjestelmälle ilmenevät johtokunnan ao. päätöksistä. Varallaolojärjestelmän korvaava järjestely vaatii päätoimisen resurssin lisäämistä ja sen sijoittamista riskianalysiperustein alueen eri paloasemille mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Pelastusjohtaja esittää, että kaikki oikaisuvaatimukset hylätään perusteettomina kutakin oikaisuvaatimusta koskevassa vastineessa esitetyin perustein ja johtokunnan päätöksen täytäntöönpanoa ei keskeytetä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus hyväksyy pelastusjohtajan esityksen.

Päätös Kaupunginjohtajan esitys hyväksyttiin.

Markus Jaatinen ilmoitti olevansa esteellinen (intressijäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Asiantuntijoina kuultiin pelastusjohtaja Jarmo Haapasta ja kehittämispäällikkö Petteri Jokelaista. Asiantuntijat poistuivat kokouksesta keskustelun ja päätöksenteon ajaksi.

Liitteet

- Liite[1] Reisjärven kunnan oikaisuvaatimus
- Liite[2] Pyhäjärven kaupungin oikaisuvaatimus
- Liite[3] Marko Pohlmanin oikaisuvaatimus
- Liite[4] Oulaisten VPK ry:n oikaisuvaatimus
- Liite[5] Marko Lindelän oikaisuvaatimus
- Liite[6] Mika Ilomäen oikaisuvaatimus
- Liite[7] Matti Heikkisen oikaisuvaatimus
- Liite[8] Vastine Reisjärven kunnan oikaisuvaatimukseen
- Liite[9] Vastine Pyhäjärven kaupungin oikaisuvaatimukseen
- Liite[10] Vastine Marko Pohlmanin oikaisuvaatimukseen
- Liite[11] Vastine Oulaisten VPK:n oikaisuvaatimukseen
- Liite[12] Vastine Marko Lindelän oikaisuvaatimukseen
- Liite[13] Vastine Mika Ilomäen oikaisuvaatimukseen
- Liite[14] Vastine Matti Heikkisen oikaisuvaatimukseen
- Liite[15] Jokilaaksojen pelastuslaitoksen taustamuistio

Oheismateriaali

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan 30.4.2021 pöytäkirjan § 7 (Pelastuslaitoksen toimintavalmius) ja § 8 (Toimintavalmius 2021 virkojen perustaminen)
Toimintavalmiusjärjestelyt lausuntopyyntö liitteineen
Aktivointikorvaus työryhmän ehdotus
Kuntien lausunnot

Otteen oikeaksi todistaa 24.06.2021

Toni Saranpää
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen
- jos kyseessä on kuntien yhteisen toimielimen päätös, kunnallisvalituksen saa tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kunnan verkkosivuille yleiseen tietoverkkoon.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu
Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42841
Puhelinnumero: 029 56 42800

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ylivieskan kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 70, 84101 Ylivieska
Käyntiosoite: Kyöstintie 4, 84100 Ylivieska
Sähköpostiosoite: kirjaamo@ylivieska.fi

Ylivieskan kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus

§ 5

23.06.2021

Puhelinnumero / vaihde: 08 42941

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 09.00 – 15.00.

	Päivämäärä
Pöytäkirja on viety nähtäville kaupungin kotisivuille	24.6.2021
Päätös on lähetetty asianosaiselle kirjeellä	
Päätös on lähetetty asianosaiselle sähköpostilla	24.6.2021
Päätös on lähetetty asianosaiselle saantitodistuksella	
Päätös on luovutettu asianosaiselle	



YLIVIESKAN KAUPUNGINHALLITUS
JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS

Päätös Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunnan päätös 30.4.2021 § 7 ja § 8

Asianosainen

Reisjärven kunnanhallitus, Reisjärvi, Reisjärventie 8, 85900 Reisjärvi
p. 040 3008 111, sähköposti reisjarvi@reisjarvi.fi

Sisältö

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen johtokunta on päättänyt 30.4.2021 § 7 ko. päätöksessä esittämin perustein, että kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvistä varallaolojärjestelyistä luovutaan asteittain 1.6.2021 alkaen. Lisäksi johtokunta on 30.4.2021 § 8 päättänyt § 7:n päätökseen perustuen uusien virkojen perustamisesta ja niiden ensimmäisen sijoituspaikan määrytyksestä virkaan valitsevan viranomaisen päätöksellä.

Toimintavalmiusjärjestelyt päätettiin toteuttaa siten, että vuoden 2021 talousarvion puitteissa toteutetaan kuluvana vuonna ns. mallin A periaatteita ja vuoden 2022 alussa ryhdytään siirtymään ns. malliin B. Johtokunta päätti myös, että sopimuspalokuntien kanssa käynnistetään toimintavalmiustyöryhmän alatyöryhmän esityksen pohjalta neuvottelut lisäliitteestä nykyisiin palokuntasopimuksiin.

Toimintavalmiusjärjestelyt päätettiin toteuttaa siten, että vuoden 2021 talousarvion puitteissa ryhdytään siirtymään malliin B siten, että se voidaan ottaa mahdollisimman täysimääräisesti käyttöön koko alueella vuoden 2022 alkupuolella. Muutosta edistetään tiiviissä yhteistyössä päätoimisen ja sopimushenkilöstön kanssa. Johtokunta päätti myös, että sopimuspalokuntien kanssa käynnistetään toimintavalmiustyöryhmän esityksen pohjalta neuvottelut tarpeellisista tarkistuksista nykyisiin palokuntasopimuksiin. Neuvottelut toteutetaan virkamiesvalmisteluna yhteistyössä palokuntayhdistysten kanssa.

Oikaisuvaatimus

Reisjärven kunnanhallitus vaatii Jokilaaksojen pelastuslaitoksen 30.4.2021 § 7 ja § 8 päätöksen kumoamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sekä edellyttää varallaolojärjestelmän pysyttämistä ennallaan.

Perustelut

Reisjärven kunnanhallitus on 22.2.2021 § 44 antanut Jokilaaksojen pelastuslaitokselle pyydetyn lausunnon toimintavalmius 2021 -uudistuksesta. Lausuntopyyntöön mukaisesti lausunnossa otettiin kantaa erityisesti vaihtoehtomallien A ja B välillä. Kunnan lausunnossa todettiin, että Reisjärven kunta ei hyväksy kumpaakaan esitettyä mallia. Kunnan näkemyksen mukaan valmistelussa ei ole huomioitu sopimuspalokuntalaisten motivaation säilymistä, lähtövalmiuden nykytason turvaamista harvaan asutulla seudulla, sekä kuntien tasapuolinen kohtelu ei toteudu turvallisuuden näkökulmasta.



Reisjärven kunnan kannalta keskeisintä pelastustoimen toimintavalmiuden tarkastelussa on asiakasnäkökulma eli kuntalaisten nopea avunsaanti hätätilanteissa. Pelastuslaitoksen toimialueen laidalla sijaitsevan pienen kunnan näkökulmasta on vahva realistinen epäily, että johtokunnan § 7 päätöksen seurauksena § 8 päätöksen mukaiset uudet virat sijoittuvat suuremmille paikkakunnille.

Perustuslain hengen mukaisesti kansalaisten tulee saada palvelut yhdenvertaisesti riippumatta asuinpaikasta. Yhdenvertaisuuslain 5 § velvoittaa: ”Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi.”

Sekä pelastusvalmiuden että talouden näkökulmasta kuntien ja alueiden kohtelu suunnitelmalla tavalla nähdään epätasa-arvoisena. Reisjärven kunnanhallitus katsoo, että kunta jää esitetyssä uudistuksessa alueen parantuvan pelastusvalmiuden maksajaksi oman kunnan pelastusvalmiuden heikentyessä.

Reisjärvellä 17.5.2021

REISJÄRVEN KUNNANHALLITUS

LIITTEET

Valtuustoaloite 6.5.2021 § 29, liite 4

Jokilaaksojen pelastuslaitos, johtokunta, pöytäkirjanote 30.4.2021 § 7

Jokilaaksojen pelastuslaitos, johtokunta, pöytäkirjanote 30.4.2021 § 8

Reisjärven kunnanhallitus, lausunto Jokilaaksojen pelastuslaitoksen toimintavalmius 2021 -uudistuksesta, pöytäkirjanote 22.2.2021 § 44

14.6.2021

Ylivieskan kaupunginhallitus

Viite: Pelastuslaitoksen johtokunnan päätökset 30.4.2021 §:t 7 ja 8

VASTINE REISJÄRVEN KUNNAN OIKAISUVAATIMUKSEEN

Oikaisuvaatimus on hylättävä perusteettomana ja johtokunnan päätösten täytäntöönpanon kieltämiseen ei ole perusteita.

Perustelut

Toimintavalmiusjärjestelyjen uudistamisen perusteet ilmenevät selkeästi johtokunnan pöytäkirjan ao. pykälien esittelyteksteistä, liitteistä ja oheismateriaaleista sekä oheisesta 19.1.2021 päivätyistä pelastusjohtajan laatimasta taustamuistiosta. Tiivistettynä voidaan todeta, että nykyisin käytettävään, kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvään, varallaolojärjestelmään sisältyy ilmeisiä jälkikäteisiin palkkasaatavavaatimuksiin liittyviä riskejä. Lauetessaan riskit aiheuttavat alueemme kunnille merkittäviä lisäkustannuksia, jotka jakautuvat kuntien maksettavaksi maksuosuuksien mukaisessa suhteessa. Tällaista riskiä ei voida tietoisesti pitää yllä, kun järjestelmää voidaan uudistaa.

Päivityksenä 19.1.2021 taustamuistioon on todettava, että sen jälkeen on 8.4.2021 kaksi sopimushenkilöstöön lukeutuvaa työntekijäämme tehnyt myös jälkikäteiset palkkasaatavavaatimukset. Vaatimusten esittäjät eivät ole esittäneet tarkkaa palkkasummaa mitä vaativat, eikä työnantajan arviota näiden osalta taloudellisesta riskistä ole tässä vaiheessa vielä syytä esittää. Lisäksi ainakin viidelle muulle pelastuslaitokselle on tullut langettavat tuomiot Työtuomioistuimesta vastavasti yppisistä vaatimuksista tammikuun 2021 jälkeen.

Yksityiskohtaisemmat huomiot oikaisuvaatimuksesta

Varallaolojärjestelmää korvaavien järjestelyjen suunnittelussa on todettu useaan otteeseen, että kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvälle varallaololle ainoa palkkasaatavaksi varmasti välittävä ratkaisu on luopua varallaolosta paloasematasolla ja palomestareista. Tästä syystä lausuntoa pyydettiin alueen kunnilta kahdesta vaihtoehdosta, joihin kumpaankaan ei sisällynyt vaihtoehtoa, jossa edellä mainittuja varallaolojärjestelyjä olisi jatkettu.

Oikaisuvaatimuksessa esitetty näkemys, jonka mukaan valmistelussa ei olisi huomiotu sopimuspalokuntalaisten motivaation säilymistä, on virheellinen. Valmistelun aikana on laajasti keskusteltu koko henkilöstön kanssa useissa infotilaisuuksissa ja palokuntakohtaisissa (sopimus)henkilöstön tapaamisissa vuoden 2020 aikana ja sen jälkeenkin. Sopimushenkilöstön nimeämät edustajat ovat osallistuneet valmistelutyöryhmien työhön. Henkilöstöltä tulleet ajatukset on kyetty runsaasti ottamaan huomioon. Lisäksi pelastuslaitos on käynnistänyt Palosuojelurahastoa tuella yhdessä seit-



män muun pelastuslaitoksen ja toimialan kanssa list en järjestöjen kanssa Sopimuspalokuntien elinvoimaisuuden kehittämishankkeen. Hankkeeseen osallistuu myös alueemme sopimuspalokuntien nimeämiä edustajia.

Oikaisuvaatimuksen mukaan johtokunnan päätöksessä ei ole huomioitu lähtövalmiuden nykytason turvaamista. Väittäminen on virheellinen, sillä kaikissa alueemme kunnissa kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvä varallaolojärjestelmä on käytännössä riittämätön varsinaisiin pelastustoiminnan tehtäviin, etenkin tilanteissa jotka luokitellaan laajuudeltaan keskisuuriksi tai suuriksi. Reisjärven osalta varallaolovahvuus on ollut niin pieni (1+1), että käytännössä kaikkiin tehtäviin pienistä suurisiin, on hälytetty aina koko palokunta. Tilastojen mukaan Reisjärven palokunnan lähtövahvuus on ollut vuonna 2019 keskimäärin 5,39 hälytykseen osallistujaa, 2020 keskimäärin 7,1 ja pelkästään yhden yksikön tehtäviin 2020 lähtijöitä on ollut keskimäärin 6,48. Nämä tilastot kuvaavat sitä, että Reisjärven palokunnan lähtövahvuus ja -varmuus ei ole perustunut pelkkään 1+1 vahvuiseen varallaolojärjestelmään.

Väittäminen, jonka mukaan kuntia ei kohdeltaisi tasapuolisesti, on harhaanjohtava. Käytännössä täydellistä tasapuolisuutta henkilöstön ja kaluston määrässä, laadussa ja sijainnissa ei kyetä toteuttamaan ilman kohtuuttomia kustannuksia. Pelastustoiminnan valmiuden suunnitella ohjaa kansalliseen ohjeistukseen perustuva toimintavalmiuden suunnitteluohje, jonka mukaan pelastustoimen alueelle laaditaan riskianalyysi. Siinä pelastustoimen alue jaetaan kansallisesti yhtäläisiin perustein 1., 2., 3. ja 4. riskiluokkaan. Lisäksi suunnitteluohjeistuksen mukaan huomioidaan erittäin erityisriskit sekä toteutuneiden onnettomuuksien määriä suunniteltaessa koko pelastustoimintaa lueen toimintavalmiusjärjestelyjä. Riskianalyysin, toimintaympäristön ja pelastustoimen alueen kokonaisuiden perusteella pelastustoimen resurssit sijoitetaan alueelle mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti huomioiden erityisesti riskianalytiikasta tulevat riskiluokat.

Virkojen sijoituspaikat eivät ole pelastuslaitoksen palvelutasoa mittaavia tekijöitä. Oleellista palvelutason kannalta on, että kiireellisessä pelastustoiminnassa eri riskialueet kaikissa kunnissa saavutetaan asetetuissa tavoiteajoissa riittävän kattavasti, onnettomuuksien ehkäisyssä valvontatoiminnan ja turvallisuusviestinnän tavoitteet saavutetaan ja kunnille kyetään tarjoamaan niiden varautumiseen ja valmiussuunnitteluun riittävä tuki. Uudistuksen valmistelussa ei ole tunnustettu sitä riskiä, että kiireellisissä tehtävissä avunsaantiaikoihin olisi tulossa oleellista heikennystä. Virkojen sijoituspaikoista riippumatta on laskelmien perusteella pelastustoiminnan päätoimisen ammattikoulutetun alipäällistö- ja miehistötason työpanos Reisjärven osalta kasvamaan noin 38 viikkotunnista yli 80 tuntiin ja työaika sijoittuu myös viikonloppuihin. Tarvittaessa valmistelussa esillä olleella dynaamisella työvuorosuunnittelulla voidaan lisäksi tehdä painotuksia erityisen korkeisiin ajankohtiin hyvinkin paikallisesti.

Viittaus perustuslakiin tuntuu vieraalta, sillä tälläkään hetkellä monissa muissakaan julkisissa palveluissa eri riskiluokkiin sijoittuvat kunnat eivät saa keskenään täysin saman tasoista palvelua kaikkialla Suomessa. Pelastustoimen riskianalyysiin perustuvassa toimintavalmiussuunnittelussa lähtökohtana on, että saman tyyppisissä olosuhteissa asuvat saavat mahdollisimman saman tasoista palvelua. Reisjärven kunnan alueella on pelastustoimen riskianalytiikan perusteella 3. ja 4. riskiluokan ruutuja, ei 1. tai 2. riskiluokan ruutuja. Resursointia ja palvelutasoa Reisjärven osalta on siten verrattava vastaavia riskejä sisältäviin kuntiin ja taajamiin. Suora yhtäläisyysvaatimus resursoinnissa 3. riskiluokan sekä 1. tai 2. riskiluokan alueiden resursoinneissa on epärealistinen.



Lisäksi on todettava, että perustuslain 2 §:n mukaan "Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia." Oikeuskäytännössään useissa tapauksissa kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvät varallao lojärj estelyt todettu jälkikäteen lain vastaiseksi menettelyksi ja siksi tuomittu täydeksi työajaksi. Yhd envertai suuslaki ei tule sove llettavaksi tässä asiassa, koska kyse on työaikalainsäädäntöön liitt yväst ä oikeuskäytännöstä.

JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS

Jarmo Haapanen
pelastusjohtaja

LAUSUNTO JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOKSELLE TOIMINTAVALMIUS 2021 -UUDISTUKSESTA

KHALL § 44
22.2.2021

Jokilaaksojen pelastuslaitos pyytää 28.1.2021 päivätyllä kirjeellä alueen kunnilta lausuntoa toimintavalmiusjärjestelyjen uudistamisesta. Lausunto tulee toimittaa pelastuslaitokselle sähköpostiin pelastuslaitos@jokilaaksot.fi viimeistään 24.2.2021.

Uudistuksen taustaa

Pelastustoimessa on vuosikymmenten ajan lähes koko Suomessa varmistettu pelastustoiminnan kiireellistä palvelutuotantoa sopimalla työntekijöiden ja viranhaltijoiden sekä sopimushenkilöstön hälytettävyydestä vapaa-ajaltaan vapaamuotoisen varallaolon avulla. Pelastustoimen varallaoloihin liittyvä oikeuskäytäntö on vuoden 2015 jälkeen muuttunut korkeimman oikeuden päätöksen KKO 2015:48 myötä. Useissa tapauksissa varallaoloaika on jälkikäteen katsottu työajaksi ja työnantaja on veloitettu maksamaan varallaolijalle varallaolosta täyttä palkkaa varallaolokorvauksen sijasta. Suomalaiseen oikeuskäytäntöön vaikuttaa myös EU-tason tuomioistuinratkaisu (EUT-518/15 ns. Matzak-tapaus). Viimeisimpiä asiaan vaikuttavia ratkaisuja Suomessa ovat Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisu 8.4.2019 (518/443), johon korkein oikeus ei antanut valituslupaa (27.11.2019, S2019/332) sekä työtuomioistuimen ratkaisu 2020:30.

Työaikalain (872/2019) 4.1 §:n mukaan varallaoloaika ei lueta työaikaan, ellei työntekijän ole oleskeltava työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä. Säädösten mukaan varallaolo ei saa kohtuuttomasti haitata työntekijän vapaa-ajan käyttöä.

KT kuntatyönantajien yhdyshenkilötiedotteen 12.6.2020 mukaan kiireellistä toimintaa vaativien tehtävien varmistaminen varallaololla erityisesti, jos pitää ehtiä työpaikalle tai työkohteeseen nopeasti, voi johtaa siihen, että varallaolo tulkitaan jälkikäteen työajaksi. Erityisesti tilanne, jossa tehtävän kiireellisyyden vuoksi, varallaolija tosiasiallisesti joutuu viettämään varallaoloajan työpaikan läheisyydessä sisältää riskin siitä, että varallaolo tulkitaan työajaksi. Valmiusajan pituuden puolesta varallaolon käyttö on varsin turvallista, jos valmiusaika on 30 minuuttia tai tätä pidempi. Kuten oikeuskäytäntö osoittaa, kyse on aina tapauskohtaisesta harvinnasta ja esim. korkein oikeus on ratkaisussaan KKO 2015:48 todennut, että kiinteää valmiusajan pituutta ei voida asettaa senkään vuoksi, että työmatkaan kuluva aika on maan eri osissa erilainen, mikä väistämättä vaikuttaa työntekijän tosiasiallisiin mahdollisuuksiin valita olinpaikkansa.

Suomessa eri oikeusasteissa jo ratkaistujen kanteiden lisäksi on vireillä työtuomioistuimessa useita eri pelastuslaitoksia koskevia varallaoloihin liittyviä jälkikäteisiä palkkasaatavavaatimuksia ja ilmeisesti myös eri käräjäoikeuksiin on sopimushenkilöstön osalta vastaavia vireillä. EU-tuomioistuimessa on vireillä ainakin yksi merkittävä varallaoloihin liittyvä oikeuskäsittely (EU C-580/19, vireille 30.7.2019). Lisäksi loppuvuodesta 2020 on eräissä pelastuslaitoksissa tullut ilmi lisää jälkikäteisiä palkkasaatavavaatimuksia. Näissä on haastettu myös nykyistä Jokilaaksojen pelastuslaitoksessa käytössä olevaa varallaolijan valmiusaikaa täydeksi työajaksi.

LAUSUNTO JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOKSELLE TOIMINTAVALMIUS 2021 -UUDISTUKSESTA (JATKOA)

Uuden oikeuskäytännön ja työaikalain määräysten valossa pelastuslaitoksissa on laajasti päädytty käynnistämään, ja osin jo toteutetaan, toimenpiteitä miehistö-, ryhmänjohtaja- ja päällystövarallaolosta luopumiseksi. Toistaiseksi vain päällikkövarallaolo jäisi käyttöön.

Varmuutta siihen, ettei pelastustoiminnan tehtävien kiireellisyyden vuoksi riitauteta myös pidempi varallaolon valmiusaikoja työajaksi, ei käytännössä ole olemassa tai saatavilla. Siten riski jälkikäteisille palkkasaataville sekä päätoimisen, että sopimushenkilöstön taholta on olemassa niin kauan, kun varallaoloa pidetään yllä pelastustoiminnan kiireellistä palvelutuotantoa varten. Taloudellinen riski on skenaarioissa arvioitu Jokilaaksojen pelastuslaitoksen osalta suurimmillaan kymmeniksi miljooniksi euroiksi ja realisoituessaan se jakaantuu alueen kuntien maksettavaksi.

Jokilaaksojen pelastuslaitokseen kohdistuu (tilanne 15.1.2021) kaksi vireillä olevaa kannetta työtuomioistuimessa. Näissä kanteissa vaaditaan yhteensä yli 2,6 milj. euron jälkikäteisiä palkkasaatavia varallaoloajalta. Mikäli vireillä olevat saatavakanteet tuomittaisiin jälkikäteinä palkkasaatavina Jokilaaksojen pelastuslaitoksen maksettavaksi, jakaantuvat niistä aiheutuvat kustannukset palkkasaatavien maksuvuoden mukaisten kuntien maksuosuuksien suhteessa alueen kaikille kunnille. Reisjärven kunnan osuus näistä saatavavaatimuksista olisi 45.939 euroa. Myös sopimushenkilöstön osalta on varallaoloaika riitautettu, mutta oikeusprosessin alkamisesta ei ole vielä tietoa. Varallaolon käyttäminen kiireellisen avun varmistuksessa muodostaa suuren riskin jälkikäteisille taloudellisille seuraamuksille. Varallaolon korvaajana jatkossa on vain työaikaä käytettävissä.

Kaikissa Jokilaaksojen pelastuslaitoksen alueen kunnissa pelastustoiminnan toimintavalmius kiireellisissä tehtävissä perustuu suurelta osin sopimuspalokuntiin ja niiden hälytysosastojen henkilöstön suorituskykyyn. Pelastuslaitoksen mukaan sopimuspalokuntajärjestelmä tulee edelleen olemaan käytössä nykyisessä laajuudessa ja sen kehittämiseen yhteistyössä sopimuspalokuntien kanssa kiinnitetään muutoksessa ja sen toteuttamisessa erityistä huomiota. Pelastuslaitos on myös käynnistämässä erillistä sopimuspalokuntatoiminnan kehittämishanketta.

Jokilaaksojen pelastuslaitoksessa varallaolosta luopumisen aiheuttamaa toimintavalmiuden epävarmuutta on suunniteltu korvattavaksi esimerkiksi seuraavilla toimenpiteillä:

- Hälytysrahakäytäntöä muutetaan siten, että se kannustaa pelastustoimintaan osallistuvaa henkilöstöä lähtemään vapaalta hälytyksiin, toimintakyvyn ylläpitoon, osaamisen kehittämiseen ja aktiivisuuteen. Käytännössä voidaan puhua aktivointikorvauksesta.
- Päätoimisen henkilöstön määrän lisääminen, työajan uudet painotukset.
- Päätoimisen henkilöstön työaikojen ja työskentelypisteiden optimointi siten, että sen avulla on mahdollisuus varmistaa etenkin virka-aikaista pelastustoiminnan toimintavalmiutta aikana, jolloin sopimushenkilöstön saatavuus hälytyksiin on heikointa.
- Pelastustoiminnan johtamisjärjestelmän osittainen uudistaminen.

LAUSUNTO JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOKSELLE TOIMINTAVALMIUS 2021 -UUDISTUKSESTA (JATKOA)

- Sopimuspalokunnat jatkavat luonnollisesti entisellään ja todennäköisesti niiden hälytysmäärät tulevat lisääntymään naapuripaloasemien varmentavien valmiuksien vuoksi. Sopimuspalokuntatoimintaan kohdistetaan merkittäviä kehittämistoimenpiteitä muutoksessa ja myös pidemmällä aikavälillä.
- Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn, omatoimisen varautumisen ja etenkin turvallisuusviestinnän kehittäminen siten, että on mahdollisuus parantaa ihmisten omaa toimintakykyä kohdata erilaisia onnettomuuksia ja arjen häiriötilanteita.

Yhtenä lähtökohtana valmistelussa on pyritty myös pitämään sitä, että pelastustoimen kuntalaskutus ja siten kuntien kulut eivät tämän uudistuksen vuoksi oleellisesti kasvaisi. Aikataulullisesti on suunniteltu, että varallaoloista luovutaan erilliseen suunnitelmaan perustuen lakkauttamalla paloasemakohtaiset ja päivystävän palomestarin varallaolot sitä mukaan, kun riittävästi korvaavaa järjestelyä on kyetty toteuttamaan. Aikataulutavoitteena on, että jo 1.6.2021 alkaen merkittävä osa varallaoloista olisi lakkautettu.

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen tiivistys asiasta

- Varallaolo on ollut yksi osa toimintavalmiutta.
- Kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvä varallaolo on Suomessa muutoksessa.
- Kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvä varallaolo katsotaan työajaksi.
- Kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvä varallaolo koskee koko henkilöstöä, sekä päätoimista henkilökuntaa että sopimushenkilöstöä.
- Kiireellisen pelastustoiminnan varallaolojärjestelmän ylläpitämiseen sisältyy konkreettinen taloudellinen riski jälkikäteisten palkkaatavavaatimusten muodossa.
- Sote-uudistuksen hyvinvointialueeseen siirtymisenäikataulu on vielä avoinna.
- Jokilaaksojen pelastuslaitos tulee esittämään kiireelliseen pelastustoimintaan liittyvästä varallaolosta luopumista.
- Varallaolojärjestelmän ylläpitämistä kiireellisen pelastustoiminnan osalta ei voida jatkossa pitää vaihtoehtona.
- Käytännössä tietävästi kaikki pelastuslaitokset luopuvat varallaolojärjestelyistään jollain aikajänteellä.

Kuntia pyydetään ottamaan kantaa erityisesti esitettyjen vaihtoehtojen A ja B välillä. Varallaolojärjestelmän jatkamista pelastustoiminnan kiireellisen valmiuden varmistajana ei voida merkittävistä taloudellisista riskeistä johtuen harkita vakavalla tavalla.

Mikäli kunta päätyy lausunnossaan painottamaan mallia A, pyydämme lisäksi ottamaan kantaa seuraavaan asiaan:

- Pelastuslaitos käynnistää viipymättä mallin A käyttöönoton yhteydessä valmistelut suunnitelmasta, jolla siirrytään asteittain 5 vuoden kuluessa mallin B-tyyppiseen toimintavalmiusjärjestelyyn.

LAUSUNTO JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOKSELLE TOIMINTAVALMIUS 2021 -UUDISTUKSESTA (JATKOA)

- Suunnittelussa huomioitaisiin mallin A käyttöönoton jälkeen saatava tietoaineisto toteutuneista toimintavalmiuksista, toimintaympäristön ja alueemme riskien kehittymisestä sekä kustannusten toteutumisesta tätä jatkosuunnitelmaa yksityiskohdilta valmisteltaessa ja aikanaan toteutettaessa.
- Jatkovalmistelu tehtäisiin tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja päätöksentekoon se tulisi aikaisintaan vuoden 2022 talousarvion ja toimintasuunnitelman valmistelun yhteydessä.

Mallissa A sopimuspalokunnat jatkavat koko alueella entisellään. Reisjärven henkilöstö on samassa työajassa ja kierrossa Haapajärven henkilöstön kanssa. Muutoksen lisäkustannus koko alueelle on kokonaisuudessaan 249.000 euroa.

Mallissa B paloasemakohtaisista miehistö- ja ryhmänjohtajavarallaoloista luovutaan erilliseen suunnitelmaan perustuen, kun riittävä korvaava valmius on kyetty luomaan alueelle. Muutoksen lisäkustannus koko alueelle on kokonaisuudessaan 2.000.000 euroa.

Tulevien ratkaisujen toteuttamisessa eri vaiheissa toimivaltaisia päätöksentekijöitä ovat pelastuslaitoksen johtokunta, Ylivieskan kaupunginhallitus sekä pelastusjohtaja, kukin toimivaltansa rajoissa. Tavoitteena on, että uudistus on johtokunnan käsittelyssä 5. maaliskuuta, jonka jälkeen kyetään käynnistämään uudistuksen toteutus.

Reisjärven kunnan kannalta keskeistä tarkastelussa on

- asiakasnäkökulma eli nopea avunsaanti hätätilanteessa
- kunnan taloudellinen kantokyky pelastustoimen kustannuksista
- kunnan taloudellinen kantokyky palkkasaavatariskien toteutuessa
- toimintavalmiusmuutoksen seurannaisvaikutukset kokonaisuutena.

Oheismateriaalina

1. Lausuntopyyntö 28.1.2021
2. Taustamuistio 19.1.2021
3. Yleiskuvaus uudistuksesta
4. Toimintavalmius perusteluosa
5. Toimintavalmiusmalli A
6. Toimintavalmiusmalli B
7. Ennakkovaikutusten arviointi (EVA)
8. Valtuuston iltakouluaineisto, toimintavalmius 2021 esitys ja vaihtoehtomallit

Valmistelija: Kunnanjohtaja 040 3008 200

LAUSUNTO JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOKSELLE TOIMINTAVALMIUS 2021 -UUDISTUKSESTA

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

- Reisjärven kunta kannattaa Jokilaaksojen pelastuslaitoksen varallaolojärjestelmän korvaamista toimintavalmiusmallilla A.
- Toimintavalmiusmallin jatkovalmistelu tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien kanssa.
- Toteutuksessa tulee huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus (hallituksen esitys eduskunnalle 8.12.2020) ja pelastustoimen siirtyminen tulevien maakunnallisten hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja teki muutetun pohjaehdotuksen.

Muutettu pohjaehdotus: Reisjärven kunta ei hyväksy kumpaakaan esitettyä mallia

Perusteet:

-Valmistelussa ei ole huomioitu sopimuspalokuntalaisten motivaation säilymistä, lähtövalmiuden nykytason turvaamista harvaanasutulla seudulla, sekä kuntien tasapuolinen kohtelu ei toteudu turvallisuuden näkökulmasta.

Päätös: Hyväksyttiin muutettu pohjaehdotus.

Reisjärven Kunta
Kunnanhallitus

IRTISANOUTUMINEN

Irtisanoudun lomasihteerin virasta eläköitymisen johdosta niin, että virkasuhteeni päättyy 31.8.2021.

XXX XXX